

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/30610
66:18

SÜRELİDİR

Sayı : 30824082/610- 4075
Konu : İstanbul Milletvekili
Mahmut TANAL'ın
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2013
04 Aralık 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02/10/2013 tarihli ve 43452547-120.00-143747 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Mamut TANAL'ın; kıyılardan yararlanma hakkının ihlal edildiği iddiaları hakkında, Bakanlığımıza yönelmiş olduğu 7/30610 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdogan BAYRAKTAR
Bakan

EK:

-Cevap Yazısı (1 Adet, 2 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN MAHMUT TANAL
TBMM 7/30610 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Anayasanın 43 üncü maddesi ile güvence altına alınmış olan "Kıyılardan yararlanma" hakkının son kanun değişiklikleri ile sekteye uğratıldığı ortadadır. Kıyıların bugün; turizm patronlarının, büyük sermaye kuruluşlarının bakanlar kurulu kararları ile yerli, yabancı yatırımcı fark etmeksizin yatırımlarına açılabilmesi ve bir rant kapısı olmasının önu açılmıştır. Söz konusu kanunların ve uygulamanın yarattığı yeni düzenlemelerin ortaya çıkardığı sorunlar hakkında aşağıdaki sorularımın cevaplandırılması gereği doğmuştur.

- 1) 5841 sayılı yasa ile Türk Ceza Kanunu'nun "Hakkı olmayan yere tecavüz" başlıklı 154. Maddesinde yer alan kamu sözcüğü çıkartılarak arazi işgalinde 6 aydan 3 yıla kadar uygulanan hapis cezasının kamu arazileri için geçerli olmayacağı hüküm altına alınmıştır. Bu düzenleme ile amaç kıyıları Anayasal güvence altından çıkartmak mıdır?
- 2) Anayasa ile güvence altına alınmış olan yararlanma hakkı nasıl kanun ile sekteye uğratılabilmektedir?
- 3) 2002 yılından değişikliğin yapıldığı 25.02.2009 tarihine kadar kaç kişi TCK 154. maddesini ihlal nedeniyle hapis cezası almıştır?
- 4) Değişiklik tarihi olan 25.02.2009 tarihinden sonra kaç dosya kapanmış ve kaç kişi ceza evinden tahliye edilmiştir?
- 5) Anayasal güvence altında bulunan kıyılarımızı yağmaya açarak rant elde etme amacı mı güdülmektedir?

CEVAPLAR:

Anayasamızın "A. Kıyılardan yararlanma" başlıklı 43 üncü maddesi: "Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir. Kıyılarla sahil şeritlerinin, kullanım amaçlarına göre derinliği ve kişilerin bu yerlerden yararlanma imkân ve şartları kanunla düzenlenir." şeklindedir.

Aynı şekilde, 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun "Genel Esaslar" başlıklı 5 inci maddesinde; "Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Kıyılar, herkesin eşit ve serbest olarak yararlanmasına açıktır. Kıyı ve sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir." denilmektedir.

Kıyılardan hangi koşullarda faydalanılacağı, kıyıları koruma ve kullanma dengesine ilişkin esaslar 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Kanunun 6 ncı maddesinde kıyılarda uygulama imar planı kararı ile yapılabilecek yapılar, 7 nci maddede ise imar planı işlemlerinde izlenecek süreç tarif edilmiştir. Bu hususlar, Kıyı Kanunun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 13 ve 14 üncü maddelerinde de açıklanmıştır.

Dolayısıyla; kıyı alanlarında onaylı imar planı olmadan herhangi bir yapılaşmaya gidilmesi mümkün değildir. Zikredilen hükümlere göre, kıyıların özel mülkiyete konu olamayacağı ve devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğu net ve açık olarak belirtilmiştir.

Anayasamızın ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun yukarıda belirtilen hükümleri uyarınca; kıyıda, sahil şeridinde veya dolgu alanında yapılacak olan yapılara ilişkin ön izin, kullanma izni, irtifak hakkı vb. işlemler Maliye Bakanlığının görev, yetki ve sorumluluk alanı kapsamında bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve Uygulama Yönetmelikleri kapsamında her zaman kıyı-deniz kullanımını ve bu kullanımların kara alanıyla bütünlüğünü sağlamaya, bu bölgelerde yapılaşmayı düzen altına almaya ve planlı gelişimini sağlamaya, çevre ve deniz kirliliğini önlemeye, gerek kıyı kenar çizgisinin deniz tarafında, gerekse de kara tarafında kalan bölümünde yer alan kültürel, doğal, ekolojik değerleri ve sulak alanları korumak, doğal ve kentsel çevreye uyumu gözetmek Bakanlığımızın birinci hedefi olmuştur. Bunun yanı sıra, tüm ülke çapında; kıyı kanununa aykırı kullanımları denetleme çalışmaları Bakanlığımızca yürütülmektedir.

Ayrıca, önergede yer alan 2 ve 3 üncü sorulara ilişkin bilgiler Adalet Bakanlığı uhdesinde bulunmaktadır.

